



## Kommunstyrelsen

§154

Dnr KS 2022-1001

### Uppsägelse av Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende

#### Beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar att Norrtälje kommun säger upp Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilda boenden mellan kommunerna i Stockholms län.

#### Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen i Norrtälje kommun beslutade 2018-12-17 § 211 att ansluta sig till Storstockholms rekommendation Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län. Överenskommelsen trädde i kraft den 1 juli 2019.

Norrtälje kommun har sedan överenskommelsen infördes haft 32 utflyttningar och 15 inflyttningar, varför Norrtälje kommun kan räknas som en utflyttningkommun. Vid jämförelse av fördelar och nackdelar med överenskommelsen för kund, inflyttningkommun respektive utflyttningkommun visar det sig att det främst är inflyttningkommuner som tjänar på att vara med i överenskommelsen.

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) beslutade 2021-11-10 att rekommendera Norrtälje kommun att snarast säga upp överenskommelsen eftersom man bedömer att överenskommelsen sammantaget bedöms medföra fler nackdelar än fördelar för kommunalförbundet.

#### Beslutsunderlag

§95 KSAU Uppsägelse av Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende

#### Beslutande sammanträde

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag, och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget.

#### Beslutet ska skickas till

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje  
Storsthlm

Paragrafen är justerad



## Kommunstyrelsens arbetsutskott

§95

Dnr KS 2022-1001

### Uppsägelse av Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende

#### Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar att Norrtälje kommun säger upp Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilda boenden mellan kommunerna i Stockholms län.

#### Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen i Norrtälje kommun beslutade 2018-12-17 § 211 att ansluta sig till Storstockholms rekommendation Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län. Överenskommelsen trädde i kraft den 1 juli 2019.

Norrtälje kommun har sedan överenskommelsen infördes haft 32 utflyttningar och 15 inflyttningar, varför Norrtälje kommun kan räknas som en utflyttningkommun. Vid jämförelse av fördelar och nackdelar med överenskommelsen för kund, inflyttningkommun respektive utflyttningkommun visar det sig att det främst är inflyttningkommuner som tjänar på att vara med i överenskommelsen.

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) beslutade 2021-11-10 att rekommendera Norrtälje kommun att snarast säga upp överenskommelsen eftersom man bedömer att överenskommelsen sammantaget bedöms medföra fler nackdelar än fördelar för kommunalförbundet.

#### Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande avseende Uppsägning av Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende

Bilaga 1. Beslut i Direktionen för KSON 2021-11-10--148-165

Bilaga 1.1 Tjänsteutlåtande KSON

Bilaga 2. Beslut i KS§ 211 2018-12-17

Bilaga 3. Överenskommelse.pdf

#### Beslutande sammanträde

##### Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.



**Beslutet ska skickas till**

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje  
Storsthlm

**Paragrafen är justerad**



**Kommunstyrelsekontoret**

Handläggare: Åsa Källander  
Titel: Nämndsekreterare  
E-post: asa.kallander@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsens arbetsutskott

## Uppsägning av Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar att Norrtälje kommun säger upp Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilda boenden mellan kommunerna i Stockholms län.

### Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Kommunstyrelsen i Norrtälje kommun beslutade 2018-12-17 § 211 att ansluta sig till Storstockholms rekommendation Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län. Överenskommelsen trädde i kraft den 1 juli 2019.

Norrtälje kommun har sedan överenskommelsen infördes haft 32 utflyttningar och 15 inflyttningar, varför Norrtälje kommun kan räknas som en utflyttningskommun. Vid jämförelse av fördelar och nackdelar med överenskommelsen för kund, inflyttningskommun respektive utflyttningskommun visar det sig att det främst är inflyttningskommuner som tjänar på att vara med i överenskommelsen.

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) beslutade 2021-11-10 att rekommendera Norrtälje kommun att snarast säga upp överenskommelsen eftersom man bedömer att överenskommelsen sammantaget bedöms medföra fler nackdelar än fördelar för kommunalförbundet.

## Ärendet

### Beskrivning

Kommunstyrelsen i Norrtälje kommun beslutade 2018-12-17 § 211 att ansluta sig till Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län, som trädde i kraft den 1 juli 2019.

Personer i behov av särskilt boende med heldygnsomsorg har rätt att ansöka om plats i annan kommun enligt 2a kap. 8 § socialtjänstlagen (SoL). Kommunen dit personen önskar flytta utreder ansökan och fattar beslut. Överenskommelsen har inneburit ett alternativ till ansökan enligt SoL. När en person ansöker om plats i annan kommun som ingår i överenskommelsen, fattar utflyttningskommunen beslut och behåller ansvaret så länge den enskilde behöver insatsen. Kommunerna förbinder sig att, vid flyttning enligt överenskommelsen, inte begära överflyttning av ansvaret från utflyttningskommunen till inflyttningskommunen enligt 2a kap 10 § SoL. Överenskommelsen innebär att utflyttningskommunen fattar biståndsbeslut, samt behåller ett långsiktigt ansvar både för kostnad och myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen.

Överenskommelsen stipulerar att den sökande bör vara fortsatt folkbokförd i utflyttningskommunen. Därigenom kommer utflyttningskommunen, som har det fortsatta ansvaret, att uppbära skatt och

statsbidrag. Det är i enlighet med folkbokföringslagen att kvarstå folkbokförd i utflyttningskommunen under dessa förhållanden. Om sökande kommer att sakna adress i utflyttningskommunen anses personen bosatt endast i kommunen. Överenskommelsen gäller dock oavsett folkbokföring. Detta medför att om kunden väljer att ändå folkbokföra sig på den nya orten så går skatt och statsbidrag förlorade för utflyttningskommun, även fast kostnadsansvaret är kvar.

Syfte med överenskommelsen är att;

- underlätta flyttning mellan kommunerna som ingått överenskommelsen för personer i behov av särskilt boende.
- kommunerna ska bättre kunna möta behov av boendeplatser.
- öka mångfalden av boenden i kommunerna.
- bidra till att platserna används rationellt.
- minska den ekonomiska risken för kommunerna att starta nya boenden.
- minska konkurrensen mellan kommunerna om platsbrist uppstår i regionen.
- förenkla för den sökande att ansöka till en annan kommun i länet.

Sedan överenskommelsen började gälla har Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) fattat beslut om särskilt boende, där personen begärt att verkställighet ska ske genom köpt plats i annan kommun enligt överenskommelsen, för 41 personer. För nio av dessa har personen återtagit ansökan eller avlidit innan beslutet verkställts och därmed har 32 invånare flyttat ut från Norrtälje kommun. 15 personer som har fått beslut om särskilt boende i annan kommun har enligt överenskommelsen valt att få sitt beslut verkställt i Norrtälje kommun.

Norrtälje upphandlar platser i särskilda boenden både genom direktavtal med Tiohundra AB, genom Lag om offentlig upphandling (LOU) och genom LOV. Enligt överenskommelsen ska i första hand platser upphandlade enligt LOV användas. Detta tillämpas både när KSON säljer och köper platser enligt överenskommelsen. Norrtälje kommun har idag ett överskott på platser.

De tomma platserna återfinns främst i direktavtalen hos Tiohundra AB, vars ekonomi påverkas negativt på grund av uteblivna intäkter. Samtidigt påverkas också KSON:s ekonomi genom att de tomma platserna inte genererar hyresintäkter.

KSON har framfört att detta tillsammans med dyrare platser och uteblivna skatteintäkter gör att överenskommelsen innebär en ökad kostnad för KSON och för Norrtälje kommun.

KSON har även framfört att överenskommelsen innebär en ökad administration för KSON eftersom individuella avtal behöver tecknas, tolkas och följas upp. Då KSON har fortsatt ansvar för myndighetsutövning och uppföljning blir det dessutom svårare och mer resurskrävande för förvaltningen att följa upp de individuella besluten när uppföljningsbesök hos den boende ska göras i annan kommun.

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) beslutade 2021-11-10 att rekommendera Norrtälje kommun att snarast säga upp överenskommelsen eftersom man bedömer att överenskommelsen sammantaget bedöms medföra fler nackdelar än fördelar för kommunalförbundet.

## Lagkrav

Enligt 2a kap. 8 §, SoL får en person som önskar flytta till en annan kommun ansöka om insatser i den kommunen. Enligt 2a kap 10 § SoL kan ett ärende avseende vård av enskild person flyttas över till en annan kommun om den som berörs av ärendet har starkast anknytning till den andra kommunen och det med hänsyn till den enskildes önskemål, hjälpbehovets varaktighet och omständigheterna i övrigt framstår som lämpligt. Överenskommelsen har inneburit att kommunerna förbinder sig att avstå från att begära överflyttning av ansvaret från utflyttningskommun till inflyttningskommun enligt 2a kap 10 § SoL så länge den enskilde, som fått beslut enligt överenskommelsen, behöver insatsen.

## Koppling till gällande styrdokument

Skriv här enligt instruktion i separat dokument.

## Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Under de år som överenskommelsen gällt har 32 invånare flyttat ut från Norrtälje kommun och 15 invånare har flyttat in till kommunen. Detta innebär att det varit fler som flyttat ifrån kommunen än som flyttat in i kommunen, vilket sammantaget inneburit en ökad kostnad för externa placeringar, som varit svår att förutsäga och styra över.

Förvaltningen för KSON har funnit det svårt att göra en exakt kostnads kalkyl över vilka merkostnader det innebär för KSON att delta i överenskommelsen. En beräkning har dock gjorts utifrån antagandet att de individer som flyttat ut och in från Norrtälje kommun, enligt överenskommelsen, även skulle flyttat ut och in från kommunen om inte överenskommelsen gällt. Om samtliga av dem varit i behov av vård- och omsorgsplatser, skulle KSON:s kostnader vara 12 241 735 kronor lägre än nu. Se tabell nedan:

<b>Kostnad med överenskommelsen</b>				
	Antal individer	Medelkostnad/dygn	Antal dagar	Total kostnad
Utflyttade	32	1 942 kr	365	22 682 560 kr
Inflyttade	15	-	-	-
<b>Kostnad utan överenskommelsen</b>				
	Antal individer	Faktisk kostnad/dygn	Antal dagar	Total kostnad
Utflyttade	32	-	-	-
Inflyttade	15	1 907 kr	365	10 440 825 kr
<b>Differens</b>				<b>12 241 735 kr</b>

## Effekter för sammanhållen vård och omsorg

KSON bedömer att effekterna för sammanhållen vård och omsorg inte påverkas vid en uppsägning av överenskommelsen då överenskommelsen handlar om kostnadsansvaret för huvudmannen vid köp av plats i särskilt boende. Den enskilde bedöms inte påverkas av en uppsägning av överenskommelsen utan kommer liksom tidigare att kunna söka om och få särskilt boende verkställt i annan kommun. Den enskilde kommer också oavsett om Norrtälje kommun ingår i överenskommelsen eller ej att få sina behov av vård och omsorg tillgodosedda på det särskilda boende där beslutet verkställs.

## Förvaltningens analys och slutsatser

KSON har gjort bedömningen att Norrtälje kommun räknas som en utflyttningkommun. KSON:s jämförelse av fördelar och nackdelar med överenskommelsen för kund, inflyttningkommun respektive utflyttningkommun har visat att det främst är inflyttningkommuner som tjänar på att vara med i överenskommelsen. KSON har framfört att ökad kostnad för KSON och för Norrtälje kommun.

Eftersom överenskommelsen bedöms innebära fler nackdelar än fördelar för kommunalförbundet har direktionen för KSON rekommenderat Norrtälje kommun att snarast säga upp överenskommelsen.

Kommunstyrelsekontoret har inget att tillföra utan delar kommunalförbundets uppfattning att Norrtälje kommun bör lämna överenskommelsen. Kommunstyrelsekontoret föreslår därmed kommunfullmäktige att besluta att Norrtälje kommun lämnar överenskommelsen.

## Tidplaner

KSAU 24 augusti 2022

KS 5 september 2022

KF 26 september 2022

Anette Madsen  
Kommundirektör  
Kommunstyrelsekontoret

Joakim Appelquist  
Stabs-och planeringschef  
Kommunstyrelsekontoret

## Bilagor

1. Beslut i Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje den 10 november 2021, §154
2. Beslut i Kommunstyrelsen den 17 december 2018, §211
3. Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

## Beslut skickas till

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje  
Storsthlm

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

§ 154

Dnr 2021-000282 739

## Uppsägning av Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende

### Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen i Norrtälje kommun beslutade 2018-12-17 § 211 att ansluta sig till Storstockholms rekommendation Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län. Överenskommelsen trädde i kraft den 1 juli 2019.

Norrtälje kommun har sedan överenskommelsen infördes haft 32 utflyttningar och 15 inflyttningar, varför Norrtälje kommun kan räknas som en utflyttning-kommun. Vid jämförelse av fördelar och nackdelar med överenskommelsen för kund, inflyttningkommun respektive utflyttningkommun visar det sig att det främst är inflyttningkommuner som tjänar på att vara med i överens-kommelsen.

Sammantaget bedöms överenskommelsen medföra fler nackdelar än fördelar för kommunalförbundet och utifrån detta föreslår förvaltningen att direktionen för kommunalförbundet rekommenderar Norrtälje kommun att snarast säga upp överenskommelsen.

### Beslut

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att rekommendera Norrtälje kommun att säga upp Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilda boenden mellan kommunerna i Stockholms län.

### Protokollsanteckning *MB 2021-12-08*

Catarina Wahlgren (V), ~~Ingela Brinkefeldt (V)~~ och Thomas Magnusson (V) lämnar protokollsanteckning enligt följande:

”Vänsterpartiet stöder förslaget om att säga upp avtalet då det enbart leder till ökade kostnader för KSON. Förvaltningen understryker i sin motivering att den enskilde inte kommer att påverkas av detta beslut utan kommer kunna söka om och få särskilt boende verkställt i annan kommun.

Att ge den enskilde rätt att ansöka om boende i en annan kommun är en bra princip, men en överenskommelse mellan kommunerna i länet måste bygga på en kostnadsfördelningsprincip som inte leder till att kommunerna i ytterområdet blir de som förlorar på uppgörelsen.”



Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

**Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje**

---

**Beslut skickas till**

Norrtälje kommun ([kommunstyrelsen@norrtalje.se](mailto:kommunstyrelsen@norrtalje.se))

Datum: 2021-10-20

Dnr: 2020-000282 739

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Handläggare: Mona Larsson

Direktionen 2020-11-10

## Uppsägning av Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende

### Förslag till beslut

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att rekommendera Norrtälje kommun att säga upp Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilda boenden mellan kommunerna i Stockholms län.

Maria Johansson  
Förbundsdirektör

### Sammanfattning

Kommunstyrelsekontoret i Norrtälje kommun beslutade 2018-12-17 § 211 att ansluta sig till Storstockholms rekommendation Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län. Överenskommelsen trädde i kraft den 1 juli 2019.

Norrtälje kommun har sedan överenskommelsen infördes haft 32 utflyttningar och 15 inflyttningar varför Norrtälje kommun kan räknas som en utflyttning-kommun. Vid jämförelse mellan fördelar och nackdelar med överenskommelsen för kund, inflyttningkommun respektive utflyttningkommun visar att det främst är inflyttningkommuner som tjänar på att vara med i överenskommelsen.

Sammantaget bedöms överenskommelsen medföra fler nackdelar än fördelar för KSON och utifrån detta föreslår förvaltningen att direktionen för KSON rekommenderar Norrtälje kommun att snarast säga upp överenskommelsen.

### Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsekontoret i Norrtälje kommun beslutade 2018-12-17 § 211 att ansluta sig till Storstockholms rekommendation Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län. Överenskommelsen trädde i kraft den 1 juli 2019.

Idag deltar tretton av kommunerna i Region Stockholm i överenskommelsen; Danderyd, Ekerö, Haninge, Lidingö, Nacka, Norrtälje, Salem, Stockholm, Sollentuna, Täby, Upplands-Bro, Värmdö och Österåker. Från början deltog även Sigtuna och Vallentuna men de har utträtt under de senaste åren.

Socialtjänstlagen (2001:453) ger den enskilde rätten att ansöka om särskilt boende i annan kommun enligt 2a kap. 8 §. Det innebär att den kommun som får ansökan utreder, fattar beslut och ansvarar för insatsen. Överenskommelsen innebär ett avsteg från ansvarsfördelningen enligt Socialtjänstlagen och det är istället utflyttningskommunen som fattar biståndsbeslut samt behåller ett långsiktigt ansvar både för kostnad och för myndighetsutövning, så länge den enskilde har behov av insatsen.

Överenskommelsen stipulerar att den sökande bör vara fortsatt folkbokförd i utflyttningskommunen. Därigenom kommer utflyttningskommunen, som har det fortsatta ansvaret, att uppbära skatt och statsbidrag. Det är i enlighet med folkbokföringslagen att kvarstå folkbokförd i utflyttningskommunen under dessa förhållanden. Om sökande kommer att sakna adress i utflyttningskommunen anses personen bosatt endast i kommunen. Överenskommelsen gäller dock oavsett folkbokföring. Detta medför att om kunden väljer att ändå folkbokföra sig på den nya orten så går skatt och statsbidrag förlorade för utflyttningskommun, även fast kostnadsansvaret är kvar.

Syfte med överenskommelsen är att underlätta flyttning mellan kommunerna som ingått överenskommelsen, att bättre kunna möta behovet av boendeplatser, att öka mångfalden av boenden i kommunen, att bidra till att boendeplatser används rationellt, att minska den ekonomiska risken för kommunerna att starta nya boenden, att minska konkurrensen mellan kommunerna om platsbrist uppstår i regionen samt att förenkla för den sökande att ansöka till en annan kommun i regionen.

Sedan överenskommelsen började gälla har Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) fattat beslut om särskilt boende, där personen begärt att verkställighet ska ske genom köpt plats i annan kommun enligt överenskommelsen, för 41 personer. För nio av dessa har personen återtagit ansökan eller avlidit innan beslutet verkställts och därmed har 32 invånare flyttat ut från Norrtälje kommun. 15 personer som har fått beslut om särskilt boende i annan kommun har enligt överenskommelsen valt att få sitt beslut verkställt i Norrtälje kommun.

### **Ekonomiska konsekvenser**

Under de år som överenskommelsen gällt har 32 invånare flyttat ut från Norrtälje kommun och 15 invånare har flyttat in till kommunen. Detta innebär att det varit fler som flyttat ifrån kommunen än som flyttat in i kommunen, vilket sammantaget inneburit en ökad kostnad för externa placeringar, som varit svår att förut-säga och styra över.

Det är svårt att göra en exakt kostnadskalkyl över vilka merkostnader det innebär för KSON att delta i överenskommelsen. En beräkning kan göras utifrån antagandet att de individer som flyttat ut och in från Norrtälje kommun, enligt överenskommelsen, även skulle flyttat ut och in från kommunen om inte överenskommelsen gällt. Om samtliga av dem varit i behov av vård- och omsorgsplatser, skulle KSON:s kostnader vara 12 241 735 kronor lägre än nu, se tabell nedan.

**Kostnad med överenskommelsen**

	Antal individer	Medelkostnad/dygn	Antal dagar	Total kostnad
Utflyttade	32	1 942 kr	365	22 682 560 kr
Inflyttade	15	-	-	-

**Kostnad utan överenskommelsen**

	Antal individer	Faktisk kostnad/dygn	Antal dagar	Total kostnad
Utflyttade	32	-	-	-
Inflyttade	15	1 907 kr	365	10 440 825 kr

**Differens****12 241 735 kr**

Även ur ett skatteintäktsperspektiv bedöms KSON och Norrtälje kommun förlora ekonomiskt på att ingå i överenskommelsen. 32 personer från Norrtälje har enligt överenskommelsen fått särskilt boende beviljat och verkställt i annan kommun. 23 av dem har skrivit sig i den andra kommunen och nio är fortfarande skrivna i Norrtälje vilket innebär att Norrtälje får skatteintäkter för nio invånare men har kostnadsansvar för 32. Femton personer från annan kommun har fått särskilt boende beviljat och verkställt i Norrtälje. Nio av dem är fortfarande skrivna i sin hemkommun medan sex har valt att skrivit sig i Norrtälje.

De ökade kostnaderna för placeringar utanför Norrtälje kommun är långvariga då kostnaderna fortlöper till dess att individen inte längre nyttjar platsen. Detta gäller även vid fall av uppsägning av överenskommelsen.

**Effekter för sammanhållen vård och omsorg**

Effekterna för sammanhållen vård och omsorg bedöms inte påverkas vid en uppsägning av överenskommelsen då överenskommelsen handlar om kostnadsansvaret för huvudmannen vid köp av plats i särskilt boende. Den enskilde bedöms inte påverkas av en uppsägning av överenskommelsen utan kommer liksom tidigare att kunna söka om och få särskilt boende verkställt i annan kommun. Den enskilde kommer också oavsett om Norrtälje kommun ingår i överenskommelsen eller ej att få sina behov av vård och omsorg tillgodosedda på det särskilda boende där beslutet verkställs.

**Barnperspektiv**

Förvaltningens förslag till beslut bedöms inte ha några konsekvenser för barn, ur ett barnperspektiv.

**Förvaltningens synpunkter**

Norrtälje kommun har sedan överenskommelsen infördes haft 32 utflyttningar och 15 inflyttningar varför Norrtälje kommun kan räknas som en utflyttningkommun. Vid jämförelse mellan fördelar och nackdelar med överenskommelsen för kund, inflyttningkommun respektive utflyttningkommun visar att det främst är inflyttningkommuner som tjänar på att vara med i överenskommelsen.

Norrtälje upphandlar platser i särskilda boenden både genom direktavtal med Tiohundra AB, genom Lag om offentlig upphandling (LOU) och genom LOV. Enligt överenskommelsen ska i första hand platser upphandlade enligt LOV användas. Detta tillämpas både när KSON säljer och köper platser enligt överenskommelsen. Norrtälje kommun har idag ett överskott på platser.

De tomma platserna återfinns främst i direktavtalen hos Tiohundra AB, vars ekonomi påverkas negativt på grund av uteblivna intäkter. Samtidigt påverkas också KSON:s ekonomi genom att de tomma platserna inte genererar hyresintäkter. Detta tillsammans med dyrare platser och uteblivna skatteintäkter gör att överenskommelsen innebär en ökad kostnad för KSON och för Norrtälje kommun.

Överenskommelsen innebär också en ökad administration för KSON eftersom individuella avtal behöver tecknas, tolkas och följas upp. Då KSON har fortsatt ansvar för myndighetsutövning och uppföljning blir det dessutom svårare och mer resurskrävande för förvaltningen att följa upp de individuella besluten när uppföljningsbesök hos den boende ska göras i annan kommun.

Sammantaget bedöms överenskommelsen medföra fler nackdelar än fördelar för KSON och utifrån detta föreslår förvaltningen att direktionen för KSON rekommenderar Norrtälje kommun att snarast säga upp överenskommelsen.

### **Bilagor**

1. Kommunstyrelsens beslut
2. Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning mellan kommuner i Stockholms län.

### **Beslut skickas till**

Region Stockholm (registrator.rlk@sl.se)

Norrtälje kommun (kommunstyrelsen@norrталje.se)



§ 211

Dnr 2018-001838 73

## Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning särskilt boende

### Beslut

- Kommunstyrelsen beslutar anta förslag till *Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende*.

### Sammanfattning av ärendet

- Storsthlm (tidigare Kommunförbundet Stockholms Län) har tagit fram ett förslag till överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län, som Norrtälje kommun föreslås anta. Målgruppen för överenskommelsen är personer som bor i en kommun i länet och vill flytta till ett särskilt boende i en annan kommun som ingår i överenskommelsen. Överenskommelsen innebär ett alternativ till ansökan enligt socialtjänstlagen där istället utflyttningskommunen fattar biståndsbeslut och behåller ansvaret för kostnader och myndighetsutövning, så länge den enskilde har behov av insatsen. Överenskommelsen bedöms underlätta behovsplanering, kostnadsbedömningar för särskilda boenden och ge kommunen en positiv nettoeffekt. Överenskommelsen träder i kraft 1 juli 2019.

### Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande från den 10 december 2018
- Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.
- Kommunstyrelsens yttrande daterat 2017-08-21.
- Kommunstyrelsens beslut om remissvar daterat 2017-09-04.
- Kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande daterat 2017-08-14.

### Beslutande sammanträde

#### Yrkanden

- Bino Drummond (M) yrkande att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande den 10 december 2018.



Kommunstyrelsen

**Beslutsgång**

- Ordförande föreslår kommunstyrelsen beslutar i enlighet med Bino Drummonds (M) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget.

- \_\_\_\_\_

**Beslutet ska skickas till**

- Storsthlm: [registrator@storsthlm.se](mailto:registrator@storsthlm.se)
- Kommunalförbundet sjukvård- och omsorg i Norrtälje
- Socialnämnden

# Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

## 1. Inledning

### 1.1 Sammanfattning av överenskommelsen

Personer i behov av särskilt boende med heldygnsomsorg har rätt att ansöka om plats i annan kommun enligt 2a kap. 8 § socialtjänstlagen (SoL). Kommunen dit personen önskar flytta utreder ansökan och fattar beslut.

Denna överenskommelse innebär ett alternativ till ansökan enligt SoL. När en person ansöker om plats i annan kommun som ingår i överenskommelsen, fattar utflyttningskommunen beslut och behåller ansvaret så länge den enskilde behöver insatsen. Kommunerna förbinder sig att, vid flyttning enligt överenskommelsen, inte begära överflyttning av ansvaret från utflyttningskommunen till inflyttningskommunen enligt 2a kap 10 § SoL.

De personer som söker plats i särskilt boende med heldygnsomsorg i annan kommun som ingår i överenskommelsen ska informeras om båda sökvägarna, men kommunerna ska verka för att flyttningar sker enligt överenskommelsen. Den enskilde erbjuds samma kvalitet i handläggning och insats vid ansökan enligt överenskommelsen, som vid en ansökan enligt 2 a kap 8 § SoL. Samverkan mellan kommunerna ska fungera så väl att ansökan genom överenskommelsen blir det alternativ som sökande i de allra flesta fall väljer

### 1.2 Parter

Parter i denna överenskommelse är de kommuner i Stockholms län, som väljer att ingå överenskommelsen. Övriga kommuner har möjlighet att ansluta sig senare.

### 1.3 Målgrupp

Målgruppen är personer som bor i en kommun som ingår i överenskommelsen (i ordinärt boende eller i särskilt boende) och vill ansöka om plats i särskilt boende med heldygnsomsorg i en annan kommun som ingår i överenskommelsen.

### 1.4 Bakgrund

Antalet äldre personer i Stockholmsregionen ökar, och därmed ökar behoven av särskilt boende. Närmare 400 personer sökte 2015 plats på särskilt boende med heldygnsomsorg från en kommun i länet till en annan av länets kommuner. Det är svårt för kommunerna att planera för och budgetera för inflyttande. Detta gör att det finns ett behov av en utökad samverkan mellan kommunerna i denna fråga.

### 1.5 Syfte

Syfte med överenskommelsen är att;

- underlätta flyttning mellan kommunerna som ingått överenskommelsen för personer i behov av särskilt boende.
- kommunerna ska bättre kunna möta behov av boendeplatser.
- öka mångfalden av boenden i kommunerna.
- bidra till att platserna används rationellt.
- minska den ekonomiska risken för kommunerna att starta nya boenden.
- minska konkurrensen mellan kommunerna om platsbrist uppstår i regionen.
- förenkla för den sökande att ansöka till en annan kommun i länet.



## 1.6 Definitioner

*Utflyttningskommun* – den kommun där personen är bosatt när hen gör sin ansökan om särskilt boende i annan kommun och är bosatt fram till flytten.

*Inflyttningskommun* – den kommun dit personen ansöker om att flytta eller har flyttat.

*Särskilt boende*– boende (enligt 5 kap. 5 § 2 st SoL) som är bemannat dygnet runt.

## 2. Överenskommelsens grundförutsättningar

Socialtjänstlagen ger den enskilde rätt att ansöka om särskilt boende med heldygnsomsorg i annan kommun enligt 2a kap. 8 §. Det innebär att den kommun som får ansökan utreder, fattar beslut och ansvarar för insatsen. Denna överenskommelse innebär ett alternativ till ansvarsfördelningen enligt SoL.

Överenskommelsen innebär att utflyttningskommunen fattar biståndsbeslut, samt behåller ett långsiktigt ansvar både för kostnad och myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen.

Kommunerna ska verka för att flyttning sker enligt överenskommelsen.

Kommunerna förbinder sig att avstå från att begära överflyttning av ansvaret från utflyttningskommun till inflyttningskommun enligt 2a kap 10 § SoL så länge den enskilde, som fått beslut enligt överenskommelsen, behöver insatsen. Detta gäller oavsett folkbokföring.

Om överenskommelsen skulle sägas upp av någon part kvarstår ansvaret för individbeslut fattade enligt överenskommelsen så länge den enskilde behöver insatsen.

Anpassningar av kommunernas handlägningsrutiner, riktlinjer, verksamhetssystem samt avtal med leverantörer/boenden kan behöva göras för att överenskommelsen ska fungera på det sätt som avses.

Inflyttningskommunen får inte neka att samverka enligt överenskommelsen om utflyttningskommunen så önskar, vilket gäller alla platser, enligt 4.1 oavsett om platsen drivs i egen regi eller av privat vårdgivare. Överenskommelsen innebär inget hinder för en kommun att direktupphandla enstaka plats hos privat vårdgivare i annan kommun.

## 3. Processen

### 3.1 Ansökan och handläggning

När det blir aktuellt för en person att ansöka om särskilt boende har personen oftast pågående insatser från kommunen och har därigenom redan kontakt med en handläggare. Det är oftast med handläggaren i utflyttningskommunen som frågan om flyttning först tas upp. Om sökande har önskemål om plats i annan kommun, som ingår i överenskommelsen, informerar handläggaren om de båda sökvägarna och syftet med överenskommelsen. För att underlätta och likställa informationen till de sökande används ett gemensamt informationsblad, som utformas av Storsthlm.

Samverkan mellan kommunerna kring myndighetsutövning och förmedling av plats ska fungera så väl att det blir ett attraktivt val för de sökande.

Ansökan om särskilt boende utreds på sedvanligt sätt och beslut fattas enligt utflyttningskommunens rutiner. Om beslutet blir att bifalla ansökan tar handläggaren kontakt med inflyttningskommunen. Ansökan och beslut skickas till inflyttningskommunen med begäran om plats. Kommunernas kontaktpersoner (se punkt 10 ) är vid behov behjälpliga med kontakter och informerar om rutiner, som kan skilja sig mellan kommunerna

Om den sökande gör sin ansökan direkt till inflyttningskommunen, utan föregående information från utflyttningskommunen handläggs det enligt följande: Handläggaren i inflyttningskommunen informerar på samma sätt som ovan om de båda sökvägarna och syftet med överenskommelsen, och använder det gemensamma informationsbladet. Det kan leda till att ansökan dras tillbaka från inflyttningskommunen och istället görs hos utflyttningskommunen, eller att ansökan kvarstår till inflyttningskommunen. I det sistnämnda fallet utreder och beslutar inflyttningskommunen på det sätt man handlägger en ansökan enligt SoL 2a kap 8 §.

### **3.2 Folkbokföring**

Den sökande bör vara fortsatt folkbokförd i utflyttningskommunen. Därigenom kommer utflyttningskommunen, som har det fortsatta ansvaret, att uppbära skatt och statsbidrag. Det är i enlighet med folkbokföringslagen att kvarstå folkbokförd i utflyttningskommunen under dessa förhållanden. Om sökande kommer att sakna adress i utflyttningskommunen anses personen bosatt endast i kommunen.

Sökande informeras om skälen för fortsatt folkbokföring i utflyttningskommunen. Detta ingår också i informationsbladet, som nämns i 3.1.

Överenskommelsen gäller dock oavsett folkbokföring.

### **3.3 Förmedlande av plats**

Inflyttningskommunen förmedlar plats på samma villkor som vid en ansökan till kommunen enligt 2a kap 8 § SoL, dvs på motsvarande sätt som om sökande vore kommuninvånare.

Plats förmedlas enligt inflyttningskommunens rutiner. Om inflyttningskommunen tillämpar valfrihet enligt LOV i särskilt boende gäller valfriheten på samma sätt för den enskilde när plats har begärts enligt överenskommelsen som för ansökningar från kommuninnevånare. Vilka platser som omfattas – se punkt 4.1.

När plats har erbjudits och accepterats av den sökande skriver utflyttnings- och inflyttningskommunen ett individavtal. I individavtalet ska framgå kostnad för platsen samt vad som gäller ansvarsfördelning mellan kommunerna. Förslag till mall för individavtal tas fram av Storsthlm.

### **3.4 Verkställighet**

Utflyttningskommunen ansvarar för alla insatser, som den sökande behöver, fram till flyttningen. Om det blir väntetid tills plats kan förmedlas i inflyttningskommunen kan sökande vänta i sitt ordinära boende, med insatser där, eller erbjudas plats i särskilt boende i utflyttningskommunen under väntetiden.

Utflyttningskommunen, som fattat biståndsbeslutet, rapporterar i förekommande fall ej verkställt beslut till Inspektionen för vård och omsorg, IVO. Om sökande avstår från plats i utflyttningskommunen under väntetiden kommer det inte att medföra sanktionsavgift i de fall verkställigheten tar mer än 3 månader.

Om det framkommer behov att mer detaljerat klargöra och förtydliga handläggningsrutinerna får kommunernas kontaktpersoner ( se punkt 9 ) tillsammans arbeta fram till sådana förtydliganden.

## **4 Platser i särskilt boende**

### **4.1 Platser som omfattas**

Avtalet omfattar alla särskilda boenden enligt 5 kap.5 § st SoL oavsett vad respektive avtalspart själva valt att benämna dessa, såvida inte annat är särskilt föreskrivet i detta avtal.

Platser på särskilda boenden som förmedlas till sökande enligt överenskommelsen är de som drivs i inflyttningsskommunens egen regi eller som inflyttningsskommunen har upphandlat enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) eller lagen om offentlig upphandling (LOU). Profilboenden för t ex språk, religion, kultur omfattas av överenskommelsen om de är upphandlade enligt LOV eller LOU eller drivs i egen regi av inflyttningsskommunen. I samtliga fall gäller det platser belägna i inflyttningsskommunen

En ansökan om flyttning till en kommun där utflyttningsskommunen har LOV-platser hanteras som huvudregel enligt utflyttningsskommunens LOV-rutin. Om utflyttningsskommunens LOV-platser i den sökta kommunen är få eller koncentrerade till enstaka boenden kan utflyttningsskommunen välja att istället använda överenskommelsen.

### **4.2 Platser som inte omfattas**

Boende för specifika behov där kommunerna idag köper enstaka platser ingår inte i överenskommelsen. Vid behov av sådana platser får utflyttningsskommunen avtala direkt med boendet om köp av plats. Det kan exempelvis handla om personer med frontallobsdemens, psykisk sjukdom eller yngre somatiskt sjuka.

## **5. Ersättningar och avgifter**

Utflyttningsskommunen ersätter inflyttningsskommunens kostnad för plats enligt samma villkor som inflyttningsskommunen ersätter boendet genom sina avtal eller intern ersättning.

Om inflyttningsskommunen tillämpar nivågraderad ersättning gör utflyttningsskommunen nivåbedömning i samråd med inflyttningsskommunen, så att bedömningen blir gjord enligt inflyttningsskommunens regler. Inflyttningsskommunens kontaktperson (punkt 10) är behjälplig vid behov.

Utflyttningsskommunen har det fortsatta myndighetsansvaret och debiterar den enskilde avgift enligt utflyttningsskommunens regler.

## **6. Ansvarsfrågor**

### **Inflyttningsskommunen ansvarar för**

- Att fastställa krav och villkor för kvalitet och innehåll i boendet i samband med upphandling eller på annat sätt. Utflyttningsskommunen får på begäran ta del av dessa.
- Verksamhetsuppföljning/tillsyn av boendet Utflyttningsskommunen får på begäran ta del av dessa. Detta kan regleras närmare i individavtalet.(punkt 3.3).
- Medicinskt ansvarig sköterska, MAS, i enlighet med kommunens avtal med utförare.
- Avvikelsehantering enligt lagar och föreskrifter.

- Att snarast informera utflyttningskommunen om en avvikelse gäller en person som utflyttningskommunen har myndighetsansvar för.

#### **Utflyttningskommunen har ansvar för;**

- Myndighetsutövning och uppföljning av det individuella beslutet för den person som flyttat.
- Kostnaden för insatsen.

#### **Folkbokföringskommunen (oftast utflyttningskommunen) har ansvar för;**

- Utredning av färdtjänst (oftast är det klart före flyttningen).
- Handläggning och beslut om riksfärdtjänst.
- Handläggning och tillsyn av god man och förvaltare (oftast finns företrädare utsedd före flyttning).
- Mottagare av kallelse till vårdplanering/samverkan vid utskrivning från slutenvård. Vårdplanering/samverkan sker främst mellan slutenvård och det särskilda boendet. Om det finns behov av samverkan med myndigheten är det utflyttningskommunens handläggare som har ansvaret och kallelse förmedlas till denne.

### **7. Kontaktpersoner**

Varje kommun/stadsdel i Stockholms stad utser en kontaktperson för överenskommelsen som är särskilt insatt i överenskommelsen och kan råda och informera berörda handläggare och chefer.

Kontaktpersonerna har en mycket viktig roll som innefattar:

- Att verka för att syftet med överenskommelsen implementeras i det praktiska arbetet.
- Att återkommande vid behov informera om överenskommelsen till biståndshandläggare, boendesamordnare, och liknande funktioner, myndighetschefer och chefer för boenden i den egna kommunen.
- Att bistå med kontakter och samverkan då kommunen berörs av inflyttning/utflyttning.
- Att vid behov underlätta samverkan mellan inflyttnings- och utflyttningskommun kring tillsyn och uppföljning av boenden.
- Att samverka med alla övriga kontaktpersoner kring handlägningsrutiner, tolkning av överenskommelsen m.m. I detta ingår att lösa frågor och oklarheter mellan kommunerna kring rutiner och arbetssätt och tolkning av överenskommelsen.
- Att föra oenigheter vidare i enlighet med punkt 8.
- Att sammanställa uppgifter för uppföljning av överenskommelsen, i enlighet med punkt 10.

### **8. Oenighet om tolkning av överenskommelsen**

Oenighet om tolkning av överenskommelsen löses i första hand genom samråd mellan de berörda kommunernas kontaktpersoner.

Om dessa inte kan lösa frågan behandlas den i samråd mellan flera kommuners kontaktpersoner. Storsthlm bistår kontaktpersonerna med tolkning av överenskommelsen.

Svårigheter eller oklarheter som kontaktpersonerna inte kan lösa eller som skapar återkommande svårigheter i tillämpningen av överenskommelsen förs till Storsthlm's arbetsutskott för tolkning och ställningstagande till eventuellt behov av att förtydliga överenskommelsen.

## **9. Giltighetstid anslutning och uppsägning**

Denna överenskommelse börjar gälla den 1 juli- 2019 och gäller till dess att överenskommelsen sägs upp eller omförhandlas.

Kommunens beslut om antagande är att likställas med undertecknande av överenskommelsen. Protokollsutdrag skickas till Storsthlm.

Uppsägningstiden är på sex månader från att uppsägning inkommit. Uppsägning av överenskommelsen görs skriftligt till Storsthlm som snarast meddelar övriga kommuner.

För en kommun, som inte har ingått överenskommelsen från början och önskar ansluta sig till överenskommelsen är anslutningstiden sex månader från att kommunen fattat beslut.

## **10. Regelbunden uppföljning av överenskommelsen**

Erfarenheter från överenskommelsen följs upp en gång per halvår av Storsthlm i samarbete med kommunerna.

*Kommunerna ska främst lämna uppgifter om:*

- Antal ansökningar som kommit till kommunen från övriga kommuner som ingår i överenskommelsen. Det gäller ansökningar som gjorts både enligt överenskommelsen och enligt SoL 2 a kap. 8 §.
- Från vilka kommuner ansökningarna inkommit.
- Hur många platser som förmedlats enligt överenskommelsen.
- Hur många som väntar på plats med beslut enligt överenskommelsen.
- Hur många beslut som fattats enligt överenskommelsen dvs flyttning till annan kommun.
- Antal ansökningar från kommuner i länet, som inte ingår i överenskommelsen. Detta blir ett underlag för att bedöma överenskommelsens effekter.
- Vilka svårigheter, som framkommit i tolkning, samverkan och rutiner kring överenskommelsen.